

Ocskay Lászlóruul való ének

Kurucok, kurucok, hajh szegény kurucok —
Be megsötítetedett ti fényes napotok!

Óh gonosz szerencse, óh keserves óra!...
Trincsinl mezőnek vérrel borítója.

Sok ezren borultak ott önnön vérekben. —
Mások tántorodtak régi hívségekben.

Labanc már Ocskay; sok vitéz hadnagy
Átkozva siratják az ő labancságát.
Verje meg az Isten állhatatlanságát!

Kemény Belezna, seriny Jávorkával,
Ama Bornemissza, híres Rác Miskával
Esküsznek Újvárbán egymásnak kezére,
Erős esküvéssel Ocskay vesztére:

„Bátor vérontásom — történjék halálom.
Álnok árulónak bosszuját megállok, —
Álnok árulónak bosszuját megállok!”

S nyárnak hévségiben — ősz sűrű ködében,
Kergetik Ocskait nagy kegyetlen télben.

Beleznai kétszáz labancát levágja —
Pilátushoz küldi őket vacsorára.
Bornemissza véle gyakran kergetődzik,
Rác Miska éjjel is ott körül leskelődik...
Jávorka pediglen paraszti ruhában —
Egynihány vitézzel csak betör házában.

„Hej Ocskay László! a nagy tobzódástúl
Kelj föl immár, — érted eljöttünk Újvárbál...
Vérünk árulója, most add meg magadat!”

— Fölkele Ocskay, de fegyvert ragadott...

Kiverik kezéből s úgy homlokon vágják —
Vér elborította mind a két arcáját.

Viszik már, viszik már, kötve paripára
Nyargalton-nyargalvást — viszik már Újvárho.
Hogy vitték a kapun istrársa kiáltott:
„Itt hozzák, itt hozzák az Ocskay Lászlót!”

Hadi szék bírái ott egybegyűlének.
Hítségő felett ők széket ülének.

Írjátok furérok, írjad sereg-diak —
Vérveres tintával a nagy szentenciát:

, Világ példájára feje elűtessék.
Várnak bástyájára karóba tüzessék.
Had lássák mindenek: az gonosz mint jára,
Ki megszegvén hitit, támadt hazájára!”

— Mikor rézdobokat megütték az vártán,
Mikoron az sipot megfújták az bástyán.
Mikor az piacon álltak mind fegyverben —
Kihozták Ocskayt, vasakkal terhelten.

Ott felzöndülének vitézek, hogy látták:
„Öld meg az árulót! Hozzá!...” azt kiáltják.
S ha fejét nagyhamar hóhér el nem csapja:
Testét vitézlő rend izekké szaggatja!

Feltűzték a fejét a bástya fokára,
Amely néz Nyitrára — egy nagy árbócfára.

Nagy fekete hollók sűrűn szálldosának —
S ott körül keringvén, ekkép kárognának.

„Kár, kár, kár, kár vala Ocskay Lászlónak.
Uyen nagy vitéznek — lenni árulónak!
De nem kár, hazáját, vórit eladónak
Szemeit kivájni fekete hollónak!”

— Már Ocskay László másoknak nagy példa:
Gonosz árulóknak így léssen halála!
Lelküket világon szélvésznek kergetik —
Azután pokloknek lángjára vettefik.

— Ezt szörzék. Újvárban, ezerhétszáz tizen...
Segíny magyarokat segítse az Isten!!

Egy földmives naplójából

Vasárnap megint korán felmentem a piacra, hátha mégis akadna valami. — A vályogvetést valahára elvégeztük, meg is ettük mellette a búzát, amit kerestünk. Most meg már ides is itthon, neki is kell valamit adni. Mihály bátyámék ugyan küldtek neki egy cipót, meg egy csupor zsírt, Julesáék egy zacskó lisztet, meg egy kosár apró kolompért, még Lajos is megembelelte magát, pedig haragszik idesre, amiért semmibe se nézi az ő úri feleségét. Egy kiló cukrot, teát, citromot, meg öt pengőt küldött neki apró-cseprőre a Laji gyerekkel. Én meg majd tűzrevalót adok, úmbár nekem sincs, de azon nem akadunk fel. Majd szerez Sári, csak legyen mit főzni.

Panaszos dolog ez az adakozás, mind azt fújja, hogy idesnek szivesen adnának, de attól félnek, hogy az én gyerekeim eszik meg. Kinézik a nagyanyjuk szájából, az meg odaadja nekik. Nem is adnának, de muszáj, mert köldulni nem engedhetjük. Szégyen is volna, de meg nem is szabad. Felhivatnának bennünket a községházára, hogy kötelesek vagyunk eltartani szüleinket. Vannak olyanok, akik még így se vállalják, de az ilyenekre ráhúzza az előljáróság a vízcslepedőt. Segélyt adnak az öregnek, de azt a gyerekeknek kell megfizetni. Ha másképp nem, rátábláztatják a házukra. Ég is hát a kapeám, hogy csak akadna valami munka, mert ha a Sári keresetéből kell idesnek adni, az nemcsak